

PHIẾU THÔNG TIN ĐIỀU TRỊ CAN THIỆP ĐỘNG MẠCH CHỦ (ENDOVASCULAR AORTIC REPAIR)

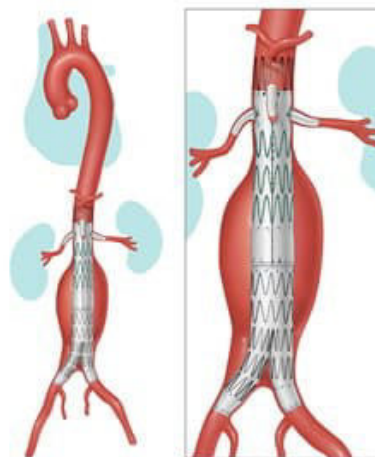
Phone: 028.5411.0036

E-mail: hospital@tamduchearthospital.com

Website: www.tamduchearthospital.com

CAN THIỆP ĐỘNG MẠCH CHỦ LÀ GÌ?

- ◇ Can thiệp động mạch chủ, hay còn gọi là đặt stent graft động mạch chủ (ĐMC), là phương pháp điều trị phình động mạch chủ xâm lấn tối thiểu thay cho phẫu thuật mở ngực/bụng để điều trị phình động mạch chủ. Được thực hiện bằng cách sử dụng các ống mỏng, dài gọi là ống thông để đưa stent (một loại giá đỡ bằng kim loại đặc biệt, được bao quanh bằng một lớp vải lót) để bít kín thành động mạch bị yếu (do phình, bóc tách), nhờ vậy thành mạch tránh được tác động trực tiếp của áp lực máu lớn, ngăn vỡ và giảm kích thước túi phình.
- ◇ Ví thể, thủ thuật này an toàn hơn phẫu thuật mở ngực/ bụng và thời gian nằm viện, thời gian phục hồi sức khỏe cũng ngắn hơn.

VÌ SAO PHẢI ĐẶT STENT GRAFT ĐMC?

- ◇ Giảm nguy cơ biến chứng do phình động mạch.
- ◇ Nguy cơ chính đối với chứng phình động mạch không được điều trị là vỡ, và khi chứng phình động mạch càng lớn, nguy cơ càng lớn. Hầu hết bệnh nhân bị vỡ phình động mạch chủ không thể sống sót.

CÁC YẾU TỐ QUYẾT ĐỊNH ĐIỀU TRỊ PHÌNH ĐMC

- ◇ Sự hiện diện của các triệu chứng, bao gồm đau bụng, đau lưng hoặc đau ở háng hoặc đùi trong. Sự hiện diện triệu chứng của bóc tách động mạch chủ, có thể đi kèm với đau đột ngột và dữ dội ở ngực, bụng hoặc sau lưng, cảm giác như bị xé ra.
- ◇ Kích thước của phình động mạch, đặc biệt là đường kính của nó.
- ◇ Tốc độ phát triển nhanh của phình động mạch (đường kính tăng hơn 0.5 cm mỗi năm).
- ◇ Tình trạng bệnh lý đi kèm.

Không phải bệnh nhân nào cũng có thể phù hợp với phương pháp điều trị này, bạn có thể liên hệ các chuyên gia mạch máu để được tư vấn chi tiết hơn nhằm đánh giá chính xác loại điều trị nào tốt nhất cho bạn.

THỦ THUẬT ĐẶT STENT GRAFT ĐMC NHƯ THẾ NÀO?

- ◇ Thủ thuật này được tiến hành trong phòng thông tim.
- ◇ Để thực hiện thủ thuật này, bệnh nhân sẽ được:
  - Gây tê tại chỗ, gây tê tuỷ sống hay gây mê toàn thân bởi các chuyên viên gây mê hồi sức.
  - Một ống thông có chứa stent qua da bằng các thiết bị có kích thước nhỏ hay bằng cách rạch da gần bẹn để bộc lộ các động mạch đùi.
  - Trong quá trình tiến hành thủ thuật, bác sỹ sẽ cần dùng thuốc cản quang với sự hỗ trợ của tia X, để hướng dẫn stent graft vào động mạch chủ, đến vị trí túi phình động mạch.
  - Tiếp theo mở stent bằng cơ chế giống như lò xo và gắn nó vào thành động mạch chủ.
  - Cuối cùng chụp lại mạch máu lần nữa kiểm tra, để đảm bảo stent ở đúng vị trí cần đặt.

THỜI GIAN THỦ THUẬT VÀ THỜI GIAN NÀM VIỆN KHI ĐẶT STENT GRAFT ĐMC

- ◇ Thời gian thủ thuật nói chung thường mất khoảng 2 – 3 giờ.
- ◇ Thời gian nằm viện trong khoảng 3 – 5 ngày.
- ◇ Thời gian để hồi phục hoàn toàn thường trong vòng 2 – 4 tuần, tùy thuộc tuổi tác và các tình trạng sức khoẻ trước đó (so với phẫu thuật mở ngực/bụng cần phải mất gấp đôi thời gian nằm viện và cần 3 – 6 tháng để hồi phục hoàn toàn).

NGUY CƠ THỦ THUẬT

- ◇ Phương pháp này thường an toàn hơn so với phương pháp phẫu thuật mở ngực/bụng thông thường, mặc dù không có phương pháp nào an toàn 100%.
- ◇ Nguy cơ tử vong sau can thiệp trong hầu hết các trường hợp là < 3%, trong khi đó là 7% đối với phẫu thuật mở ngực/bụng.
- ◇ Các biến chứng phổ biến nhất là nhiễm trùng vết thương ở bẹn mà trong hầu hết các trường hợp có thể được kiểm soát bằng một đợt kháng sinh đường uống.
- ◇ Nguy cơ tổn thương thận mà nếu xảy ra thường phục hồi.
- ◇ Khoảng 10% bệnh nhân sẽ cần phải phẫu thuật nhỏ sau đó, nếu phát hiện rò rỉ xung quanh stent khi theo dõi.
- ◇ Các biến chứng chung của loại phẫu thuật này bao gồm nhồi máu cơ tim và nhiễm trùng vùng ngực, nhưng đây là những trường hợp hiếm gặp.

BỆNH NHÂN CẦN TUÂN THỦ CHĂM SÓC VÀ ĐIỀU TRỊ GÌ SAU ĐẶT STENT GRAFT?

- ◇ Không nâng vật nặng trên 5 kg trong vòng 2 tuần sau can thiệp.
- ◇ Ngưng hút thuốc lá nếu đang hút.
- ◇ Không được ngưng bất kỳ thuốc nào trước khi hỏi ý kiến bác sĩ.
- ◇ Duy trì việc tập thể dục đều đặn mức độ trung bình (đi bộ, chạy bộ, bơi lội,...), ít nhất 150 phút/tuần, giúp kiểm soát các bệnh lý huyết áp, mỡ máu và cải thiện khả năng gắng sức.

KHI NÀO CẦN CHỤP MSCT MẠCH MÁU KIỂM TRA?

- ◇ Khuyến cáo theo dõi ban đầu sau 1 tháng bằng CT có chất cản quang và siêu âm màu. Nếu không có rò stent và giãn phình động mạch chủ bụng thì cần chụp hình ảnh lại sau 12 tháng bằng CT có cản quang hoặc siêu âm màu.
- ◇ Nếu có rò stent, cần chụp lại CT sau 6 tháng và chụp X-quang thường sau 12 tháng. Bệnh nhân không bị rò stent và các đoạn nối tốt có thể bỏ qua chụp CT mạch máu sau 6 tháng, nhưng cần có chụp CT mạch máu và chụp X-quang thường sau 12 tháng.

NHỮNG AI CẦN SÀNG LỌC PHÌNH ĐMC?

- ◇ Nam giới từ 65 đến 75 tuổi đã từng hút thuốc.
- ◇ Sàng lọc phình động mạch chủ có lựa chọn dựa trên đánh giá yếu tố nguy cơ, bao gồm tuổi già và người thân trực hệ mắc phình động mạch chủ cho nam giới từ 65 đến 75 tuổi chưa từng hút thuốc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. <https://my.clevelandclinic.org/.../16964-endovascular...>
2. <https://medlineplus.gov/ency/patientinstructions/000236.htm>.
3. <https://www.circulationfoundation.org.uk/.../endovascular...>
4. <https://bestpractice.bmj.com/topics/vi-vn/145>.
5. <https://www.mayoclinic.org/.../symptoms-causes/syc-20350688>